Etnogeneza românească – români, valahi, vlahi, ardeleni, munteni, moldoveni, aromâni…

Distribuie articolul

(/#facebook) (/#telegram) (/#whatsapp) (/#x)
(https://www.addtoany.com/share#url=https%3A%2F%2Fwww.napocanews.
aromani.html&title=Etnogeneza%20rom%C3%A2neasc%C4%83%20%E2%80%

În ultimele două secole etnogeneza poporului român a fost tributară unui spaţiu geografic şi a unei paradigme politice privind realizarea statului naţional. Formarea poporului român şi a limbii române nu a fost legată doar de spaţiul carpato-danubiano-pontic, ci a reprezentat o etnogenie mult mai largă, pe o geografie extinsă. De asemenea, naşterea poporului român nu a fost doar un ”miracol” şi o ”enigmă”, aşa cum ne spunea marele istoric interbelic Gheorghe Brătianu în anii `40 ai secolului trecut, legând etnogeneza doar de graniţele României Mari. Plămădirea naţiunii şi limbii române a fost un proces mult mai vast, foarte complex – pe un areal geografic mai extins decât zona carpato-danubiano-pontică. Bineînţeles, românii s-au format ca popor în zorii evului mediu fără să ştie că, pe viitor, vor fi incluşi de istorici doar în graniţele statului naţional unitar din 1918. Ilie Gherghel, în articolul ”Câteva consideraţiuni la cuprinsul noţiunii cuvântului „Vlach”, (Bucureşti: Convorbiri Literare, 1920, p. 4-8), precum istoricul P. P. Panaitescu, în ”Introducere în istoria culturii româneşti” (Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1969) aminteau un fapt istoric, că la începutul secolului VII vieţuia în Balcani o populaţie cu o identitate proprie faţă de cetăţenii romani – romei – de origine greacă din imperiul roman de răsărit. În cartea ”Strategikon” din 602, împăratul Mauriciu îi numeşte „romani” pe unii indivizi refugiaţi în Imperiul Bizantin din teritoriile nord-dunărene şi care aveau funcţia de călăuze în cadrul armatei bizantine. Sunt amintiţi oşteni romanici din oastea bizantină, care foloseau cuvinte din limba lor maternă, de exemplu „clisura”, „sculca”. Deci putem vorbi deja de o populaţie proto-română la sud de Dunăre. Această populaţie este amintită în cronicile bizantine şi maghiare pe un areal geografic diferit, dar având aceeaşi etnie. În secolele X şi XII sunt menţionaţi vlahii ca şi populaţie rămasă pe loc din vremea imperiului roman de apus, istoricii epocii chiar ne oferă o similaritate între vlahi şi vechii geto-daci. Ioan Skylites, a cărui scriere, datând din sec. XI, este inserată în cronograful lui Ghiorghios Kedrenos, tot din sec. XI, relatează că David, unul dintre fraţii lui Samuil, împărat la acea vreme, a fost ucis în anul 976 între Castoria şi Prespa, în locul numit Kaloi drues („Stejarii frumoşi”) de către vlahii hoditai („chervănari”, „cărăuşi”). Vlahii sunt pomeniţi şi într-o cronică italiană, ”Annales barenses/Annales Lupi Protospatharii”, în legătură cu participarea acestora în anul 1027 în armata împăratului Vasile al II-lea în campania din Italia. Dar aceşti vlahi sunt amintiţi nu numai de cronicarii din Bizanţ, ci şi de cei polonezi în secolul XI, fiind numiţi geţi sau daci. (Vincentius Kadlubko, Martinus Gallus, Scriptores Historiae Polonae, Bibliothecae Heilsbergensis, pag. 14) Prin secolul al XIII-lea bizantinii încă mai foloseau termenul – etnonimul – de daci pentru români. Manuel Holobolos a scris despre „pământul nemărginit al dacilor”. Evident că bizantinii percepeau pe vlahi ca urmaşii autohtonilor traco-geto-dacilor romanizaţi. În aceeaşi perioadă, cronicarul maghiar Anonymus însemna în celebra sa cronică faptul că la venirea maghiarilor în Ardeal, în secolul IX, aceştia s-au luptat cu ducele Gelu ”quidam blacchus”, care stăpânea nord-vestul Transilvaniei. Totodată cronica rusă a lui Nestor vorbeşte de valahii din nordul pontic, dar şi bizantinii care scriu în acea perioadă despre ciocnirile dintre vikingi şi ”blacumeni” în perioada formării Rusiei kievene la nordul Mării Negre. Deci avem un spaţiu etno-genetic românesc extrem de larg, în care vlahii, adică românii sunt amintiţi din sudul Balcanilor până în Carpaţii Păduroşi. Crearea şi formarea poporului român nu a fost un ”mister”, ci o realitate etno-genetică consemnată de cronicile timpului.

Poporul român are o istorie străveche, iar etnogeneza s-a plămădit la nord de Dunăre, începând cu secolul III, odată cu retragerea aureliană din Dacia romană, iar la sud de Dunăre, fermentul etno-cultural sub influența Romei continuă până în secolul V. Odată cu sfârșitul secolului VI putem vorbi de existența unei populații autohtone traco-iliro-dace romanizate, specifice și distincte de celelalte popoare, care vorbesc ”limba părintească”, conform cronicilor bizantine și primei menționări în colbul cronicilor a unei limbi proto-române: ”torna, torna frate” (anul 587). Această populație cu origini ancestrale, care se identifică cu proto-românii se întindea în zorii evului mediu pe un areal geografic întins, din Peloponez până în Moravia și Silezia, din Alpii dinarici și austrieci până dincolo de Bug. Acest popor străvechi de traci, iliri, geto-daci, cu o limbă și cultură comună, plămădită sub influența și civilizația imperiului roman devine în sute de ani de etnogeneză o adevărată matrice etnică a poporului român. Pe fondul originar al înrudirii limbii latine cu limba traco-dacilor, doar de la Eneas din Troia tracică (Vergiliu, Eneida) se trag romanii, care vorbeau o limbă asemănătoare cu supușii lui Burebista și Decebal, dar să subliniem că erau prin civilizație și istorie popoare diferite. În secolul VII după Hristos în Balcani și Europa centrală se vorbea deja o limbă distinctă cu caractere latinofone, diferită de greaca din Bizanț sau de limba slavilor, de la care s-au preluat, totuși, o serie de cuvinte și expresii prin conviețuirea comună multiseculară. Această populație tracică din Balcani are o istorie îndelungată și origini indo-europene. Despre trecutul multimilenar al meleagurilor nord-dunărene s-a scris o bibliografie întreagă de la Nicolae Densușianu cu ”Dacia preistorică”, la începutul secolului XX, până la Nicolae Miulescu cu ”Dacia – Țara Zeilor”. La această bibliografie amintim lituanianca Marija Gimbutas și contemporanul nostru Gabriel Gheorghe, cu cartea ”Valah”. În cercetările mele nu am căzut în capcana multor istorici sau eseiști români de a realiza o identitate originară între proto-români și popoarele pelasge și indo-euroepene. Am evitat să confund etnogeneza românilor ca simbioză multimilenară a pelasgilor, indo-europenilor cu autohtonii traco-geto-daci, unele teorii au devenit fanteziste, ca teoria lui Lucian Cueșdean privind înrudirea dintre geți și populațiile din nordul Indiei provenită pe o line originară ariană. Nu neg ca istoric elemente comune ancestrale indo-europene prin cultura Cucuteni sau a Kurganelor, conform teoriei lui Marija Gimbutas privind conexiuni etno-culturale, folclorice și chiar lingvistice milenare în perioada lungă a istoriei prin migrații și conexiuni reciproce din Carpați până în Caucaz și de la râul Gange. Dar asta nu înseamnă că traco-geto-dacii, atunci când s-au constituit ca popor distinct, cu calități și specificități cultural-lingvistice, erau evident alt popor față de populațiile post-pelasge din Caucaz sau din sudului Nepalului. Erau popoare diferite. Dacă am merge pe această teorie a duratei lungi în istorie am descoperi că toți suntem într-un fel înrudiți biblic, că ne tragem din ”Adam și Eva”. De aceea istoricii serioși nu pot confunda elementele de cultură, civilizație și limbă, comune, dintr-un arhetip mai larg a unei populații ancestrale, cu diversitatea popoarelor antice în sine. Fiecare popor are istoria, tradiția, cultura, civilizația și limba sa care o identifică, chiar dacă prin cultura ”Cucuteni”, prin civilizația ”Kurganelor” avem elemente simbolice comune de reprezentare prin ritualuri funerare sau materiale și legate de artă, cum ar simbolurile solare pe care le găsim din Himalaya, Haemus, Caucaz până în Carpați, ca strat originar a unei culturi inter-civilizaționale și multimilenare. Dar aceste elemente de arhetip, nu înseamnă să tragem concluzia că tracii sunt același popor cu hindi sau popoarele din Caucaz, chiar dacă au un substrat cultural-lingvistic relativ comun. Da, însă putem spune că tracii sunt frați de etnie cu dacii și vorbeau aceiași limbă. Ca să fiu mai explicit dacii au origini pelasge, dar când s-au constituit ca popor distinct, nu mai aveau, astfel, nicio legătură identitară cu populația hindi din India sau alanii din Caucaz. Poate doar cu mesageții din nordul Mării Negre. Acestea fiind spuse ne vom referi la nașterea poporului român dintr-o populație autohtonă din Balcani, o populație formată din triburi înrudite care aveau o cultură și o limbă comună, cu specificități locale desigur: traci, iliri, geto-daci. Peste acest conglomerat etnic comun s-a așternut cultura și civilizația imperiului roman, care la nord de Dunăre a rezistat doar vreo 170 de ani, iar în Balcani până la prăbușirea limbii latine în fața limbii grecești din imperiul roman de răsărit în secolul VI. (Bizanț, denumire de secol XIX, nota red.) Tocmai înlocuirea în limba administrației, armatei și din biserică a limbii latine cu limba greacă, care se vorbea în așezările Imperiului Bizantin în mod curent s-a identificat prin contrast față de greci noua populație de limbă latinofonă în documentele Constantinopolului. Autorul contemporan Gheorge Gabriel a sintetizat în cartea sa ”Valah”, apărută în anul 2012, o istorie a termenului valah, considerându-l autohton cu origini lingvistice din era vedelor și scrierilor Indiei străvechi – Mahabharata și Ramayana. Termenul valah folosit pentru celți în Europa occidentală, iar mai încoace pentru populații ca valonii în Belgia sau Wales în Marea Britanie, ar însemna că avem în subsidiar un singur popor arhetipal care se trage din valahi. Teoria aceasta susține ideea populației arhetip din spațiul-carpato-danubiano-pontic că ar fi la originea tuturor popoarelor celtice, și nu numai, care poartă exonimul valah. În această logică a originii pelasge prin folosirea etnonimului valah, traco-geto-dacii ar fi arhetipul etnic și, de asemenea, la originea populațiilor celtice din Europa și nu numai. Numai un lucru nu se întreabă istoricii, etnologii și literații care se ocupă de această chestiune etno-lingvistică: de ce valahii amintiți în arealul balcanic nu s-au auto-numit pe ei înșiși valahi, olahi sau vlahi, cum apar în documentele medievale, ci și-au spus ca și astăzi români. Dacă aveau conștiința originii pelasge, ca prototip al tuturor celților și tracilor, ar fi fost logic ca românii să-și fi spus valahi, dar ei de la începuturi s-au auto-denumit pe ei, cum își spun și azi: români. De aceea o parte din aceste teorii nu au un fir logic. Chiar dacă pare deplasat pentru unii neavizați, istoria are logica ei.

Populațiile autohtone traco-iliro-geto-dace romanizate din Balcani și Europa centrală când au căpătat o identitate distinctă față de greci, slavi, germani sau maghiari s-au numit români, nu vlahi cum îi denumeau celelalte popoare. Teoria identificării prin etnonimul valah cu pelasgii din India sau Anglia cade la o cercetare științifică serioasă. Putem susține totuși ideea că, prin fondul comun indo-european, există elemente culturale sau lingvistice comune așa cum există la toate popoarele care au interferat de-a lungul istoriei. Etnografii confirmă acest lucru. Putem afirma că românii ca identitate proprie, cu trăsături comune cultural-lingvistice din punct de vedere etno-genetic existau deja, odată cu secolul IX, consemnați în cronicile medievale. Românii aveau deja cu secolul VII și VIII caracteristici similare cu popoarele din care s-au ivit, prin contactul cu civilizația romană: traci, iliri, geto-daci, dar și cu influențe slave. Valahi erau numiți doar de cronicile străine, care vorbeau despre această populație de la sud și nord de Dunăre. De aceea românii nu s-au identificat cu ancestralul valah – ”vedic” sau ”celtic”, când încep să conștientizeze propria istorie și identitate, ei se recunosc cu etnonimul român de la ”romanus”. Unii istorici sau eseiști spun că numele ”român” ar veni de la zeul egiptean ”Ra” sau de la indianul ”Rama”, de la această zeitate antică solară sau de la ”omul perfect” (primordial), dar sunt doar supoziții. Ca istorici putem doar să le amintim și eventual să le prezentăm, dar pe baza cercetărilor lingvistice și istorice etnonimul român putem afirma obiectiv – ”clar și distinct” – că provine de la ”civis romanus sum”, altfel am cădea în teoria fantezistă a românului ca ”rama” adică ”om primordial”. Desigur din punct de vedere religios toți suntem un prototip primordial, dar ca istorici ne bazăm numai pe surse documentare, izvoare, arhive și interpretări științifice. Altfel, putem cădem în ”basme”, în care nici cronicarii noștri moldoveni nu au căzut și nici nu le-au crezut, deși trăiau în evul mediu târziu. Deci numiți sute de ani valahi sau vlahi, iar țara lor a primit același etnonim Valahia mare, neagră, mică sau ”cealaltă Valahia” – cum mai amintesc domnii noștri în cronici propriile noastre țări vecine: Moldova sau Muntenia, ca țări cu aceiași denumire și cu același popor. Să reținem că autohtonii și-au spus dintotdeauna români. Dar etnonimul de român are și el de-a lungul secolelor câteva subsidiarități sau particularități legate de tradiții, cultură și geografie. Din Peloponez până în Carpații Păduroși sau la Balaton, românii s-au numit pe sine români, dar în timp ca să se identifice cu geografia, tradiția locală și istoria regională au început să-și spună și aromâni, R(ă)mâni (sud de Dunăre), munteni, ardeleni, olteni, moldoveni, moroșeni (la nord de Dunăre), care vorbeau aceiași limbă cu specificitatea și graiul propriu. Aromânii la sud de Dunăre în urma presiunii politico-culturale ale slavilor, albanezilor sau turcilor și-au mai spus gramoșteni, fârșeroți sau megleno-români. Ei mai erau numiți peiorativi de greci ca țânțari sau ”șchiopi”, pentru că vorbeau o limbă cu multe consoane de ”ș” sau ”ț”. Acești aromâni vorbesc proto-româna din secolul XIII-XIV, iar la nord de Dunăre frații lor daco-români vorbesc o limbă română, care a evoluat în alt context istoric. Dar aromâna și româna sunt de fapt aceeași limbă, doar graiurile diferă, conform opiniei marilor lingviști români în frunte cu Sextil Pușcariu.

Despre istoria românilor sud-dunăreni au scris istorici importanți ca George Murnu, un macedo-român din Veria (Macedonia), etnograful Tache Papahagi din Advella (azi Grecia), Theodor Capidan (Macedonia) sau istoricul Silviu Dragomir. Aceștia sunt câțiva istorici din pleiada de specialiști care au scris consistent despre trecutul aromânilor. Din cadrul poporului român fac parte ”aromânii”, care sunt ”românii absoluți” cum frumos se exprima filosoful peripatetic Petre Țuțea. Dar și aromânii se împart și ei în diferite comunități care se identifică cu tradițiile proprii așa cum oltenii diferă de maramureșeni. Denumirea de ”aromâni” a apărut prima dată într-o lucrare de Georgiu Radu Melidon – „Istoria Națională Pentru Poporŭ Saŭ Némul, Sapa, Arma, Casa Și Mintea Românilor Prin Tóte Timpurile Și Locurile”, (BUCURESCÏ, 1876, p. 209). Explicația este simplă și pornește de la numele pe care și-l dau înseși aromânii în dialectul lor, „armâni”, unde proteza fonetică „a-” apare înaintea rădăcinii rmân/rrmân (român), unde Râm este Roma, proteză care apare în multe cuvinte care în latina vulgară încep cu consoane. Rădăcina numelui de aromân este tot român. Deci sud-dunărenii și nord-dunărenii de limbă română sunt același popor și se autonumesc identic: români. Aromânilor li se mai spun cuțo-valahi, megleno-români, istro-români sau țânțari. Dar acestea sunt etnonime date de popoarele vecine sau conlocuitoare în lunga existență. Numele de tsintsari (țințari sau „cincari” în sârbește și bulgărește) a fost dat aromânilor în special de sârbi sau maghiari (cincárok). Lexicograful sârb Vuk Stefanović Karadžić explică acest nume prin faptul că sunetele ”ce” și ”ci” din limba latină sunt pronunțate de aromâni ”tse”, respectiv ”tsi”. Theodor Capidan afirma că folosirea acestui nume poate fi atribuit mai degrabă frecvenței mari a sunetelor ”tse” sau ”tsi” în aromână, în propoziții ca „Tsi fats?” („Ce faci?”). Un nume mai vechi, cu tentă peiorativă, este cel dat de greci: cuțovlahi (Κουτσόβλαχος Kutsovlahos, adică „vlah șchiop”), folosit în contrast cu numele de mavrovlahi, dat românilor din sudul Dunării. (mavrovlahi sau morlaci reprezintă un alt grup românesc balcanic, trăitor pe coasta Dalmației. Resturi de populație morlacă sunt astăzi practic asimilați în populația croată, deși au încă conștiința rădăcinilor etnice. Turcii și albanezii islamizați îi numesc pe aromâni čoban („ciobani”) din cauza ocupației principale tradiționale a acestora, adică păstoritul. Aromânul se confundă cu profesia de păstor. Iar istro-românii sunt românii din peninsula Dalmația, azi aproape dispăruți. Totuși între românii sud-dunăreni există diferențe datorită faptului că prin transhumanță grupuri de aromâni au căpătat o specificitate proprie prin contactul cu alte culturi. Românii din Grecia se împart în mai multe grupuri, dintre care cele mai mari sunt: cea a grămuștenilor, cea a pindenilor și cea a fărșeroților (orașul Frashër, Albania). Primele două ramuri se autodenumesc armâni în timp ce fărșeroții se autodenumesc rămâni, rumâni, remeni sau chiar români. Toate cele trei ramuri sunt cunoscute de greci sub denumirea de Βλαχοι („vlahoi”). Grămuștenii și pindenii sunt porecliți depreciativ ca Κουτσοβλαχοι

(cuţovlahi, care înseamnă „vlahi şchiopi”); o altă ipoteză avansată ar fi tot un peiorativ, dar turcesc: Koçiflakler, „vlahii berbecilor”, referitor la păstoritul cu care se ocupau) sau din Küçükiflak, „micii vlahi, ambele puţin verosimile. Fărşeroţii sunt denumiţi de greci Αρβανιτοβλαχοι („vlahi arvaniţi”) de bulgari drept „vlahi arbănaşi”, adică „vlahi albanezi”. Grămuştenii sunt concentraţi mai ales în nordul şi centrul Macedoniei greceşti (nomele Cojani, Custura, Florina şi Grevena) ,în timp ce pindenii locuiesc în sate din Munţii Pindului din Macedonia de sud-vest, în Epirul de nord, respectiv în vestul Tesaliei. Comunităţi de fărşeroţi constituie majoritatea locuitorilor din şapte sate situate la sud de Epir, în Aetolia-Acarnania, zona cunoscută în evul mediu sub denumirea grecească de Megali Blaxia (Vlahia Mare). Sate răzleţe, locuite compact de fărşeroţi, se întâlnesc şi în Macedonia, pe culmile muntelui Vermion, dar şi în Tesalia de sud-est, în apropierea portului Volos, cum e cazul aşezării Sesclu sau Sesklos. Toţi fărşeroţii se autodenumesc rămâni, însă nu toţi aromânii se autodenumesc fărşeroţi. Acesta din urma este cazul aromânilor din localitatea Megidei sau Migidei (în greceşte Kefalovryso). O populaţie de aromâni trăieşte pe versanţii vestici ai muntelui Olimp, în sud-estul Macedoniei greceşti. Aceşti aromâni nu sunt nici grămuşteni nici fărşeroţi, iar în virtutea geografiei, nu pot fi consideraţi nici `pindeni`, întrucât muntele Olimp nu face parte din lanţul munţilor Pind. Particularităţi lingvistice şi de altă natură i-au determinat pe cercetători să ajungă la concluzia că aceşti aromâni (sau vlaho-'olimpieni', cum au mai fost numiţi) au rădăcini în aşezări tradiţionale aromâne din Pind, de unde au emigrat ulterior, în evul mediu timpuriu, în zona Olimpului. Satele locuite compact de aromâni sunt denumite de greci „Ţara aromânilor”. Comunităţi aromâne mai mici, provenite tot din Pind, se întâlneau odinioară şi în insulele Ioniene, îndeosebi în Kefalonia, unde se refugiaseră după cucerirea otomană, şi unde s-au păstrat până azi localităţi ca „Vlahata”, „Coborata”, şi nume de persoane ca „Muţatos” sau „Kalovlahos”. (vezi Aromânii: dialectul aromân, studiu lingvistic, Bucureşti, 1932 şi wikipedia.ro.)

Mai există români în comunităţi compacte în Valea Timocului, care-şi spun români, în zona Vidin şi Ruse, dar şi în Bosnia, unde sunt aproape dispăruţi sau slavizaţi. Mai sunt români, ca etnie autohtonă devenită minoritară în Banatul sârbesc, Ungaria, Austria, în Polonia, cum sunt celebri valahi gorali sau în Cehia cu valahi moravi. Avem volohi în nordul Bucovinei, în Ucraina, românii de dincolo de Tisa din Maramureşul istoric, românii de dincolo de Bug sau din Doneţk la est. Totodată, la venirea turcilor în Balcani o parte a vlahilor a trecut la catolicism pentru a se salva sub protecţia Papei. Ei sunt uscocii şi bunievicii, care vor emigra, unii dintre aceştia, pe parcursul secolelor în Banat şi Transilvania. Toată această pânză demografică şi lingvistică românească pe un spaţiu european foarte mare confirmă extinderea şi autenticitatea etnogenezei româneşti, a unui popor autohton, care prin îndeletniciri agricole, mai ales pastorale, dar şi prin calităţile militare recunoscute s-a format din secolul VI până în secolul XII, ca un popor cu o identitate şi o limbă proprie, care prin transhumanţă şi-a depăşit vatra etno-genetică, arhetipul arealului balcano-carpatic, ajungând până în Silezia la nord sau în Donbas la est, dar şi până în Alpii austrieci la vest. Aş adăuga la această analiză şi insulele de românitate din Polonia de sud până spre Lituania. E adevărat acestea au fost create prin păstorit, migraţie sau colonizări. Etnogeneza românească s-a desfăşurat în vatra arhetipală principală: din Acarnania, Epir, Pind, Olimp, Haemus, Alpii dinarici, spaţiul carpato-danubiano-pontic până în Moravia şi dincolo de Bug. Românii erau deja în secolul XIII un popor, având o identitate proprie şi cu o singură limbă vorbită: limba română (proto-româna). În secole de interferenţă ale proto-românilor cu alte popoare, de ciocniri militare cu vecinii sau invadatorii şi de transhumanţă la sfârşitul evului mediu putem vorbi de formarea unui singur popor român şi o singură limbă românească, în ciuda geografiei, confluenţelor inter-etnice sau războaielor. Menţionez că putem vorbi despre poporul român la mijlocul epocii moderne, cu caracteristicile regionale şi locale privind denumirile: aromâni, fârşeroţi, grămoşteni, olteni, moldoveni, munteni, ardeleni, moroşeni, vrâncenii, basarabeni, bănăţeni, bucovineni ş.a.m.d., cu graiurile specifice locului şi timpului istoric, dar cu toţii fiind acelaşi neam originar, ca ”fraţi de sânge şi de grai”.

Ionuţ Ţene

23-10-2024

Editorial (https://www.napocanews.ro/category/editorial) aromâni (https://www.napocanews.ro/tag/aromani), etnogeneza (https://www.napocanews.ro/tag/etnogeneza), moldoveni (https://www.napocanews.ro/tag/moldoveni), munteni (https://www.napocanews.ro/tag/munteni), napocanews (https://www.napocanews.ro/tag/napocanews), romani (https://www.napocanews.ro/tag/romani), tene (https://www.napocanews.ro/tag/tene), valahi (https://www.napocanews.ro/tag/valahi)

Ruşii înaintează cucerind sau încercuind localităţi în Donbas. Ucraina duce lipsă de soldaţi (https://www.napocanews.ro/2024/10/rusii-inainteaza-cucerind-sau-incercuind-localitati-in-donbas-ucraina-duce-lipsa-de-soldati.html)

Olanda e gata să reintroducă la toate graniţele controlul paşapoartelor. Schengen tot mai departe de România (https://www.napocanews.ro/2024/10/olanda-e-gata-sa-reintroduca-la-toate-granitele-controlul-pasapoartelor-schengen-tot-mai-departe-de-romania.html)

Comentati

- Name (required)
  Your Name
- Mail (required)
  Your Email
- Website
  Your Website

Your Comment Here...

Submit Comment

Caută în site

Search

Categorii

- Administratie (https://www.napocanews.ro/category/social)
- Cultura (https://www.napocanews.ro/category/cultura-2)
- Economie (https://www.napocanews.ro/category/economie)
- Editorial (https://www.napocanews.ro/category/editorial)
- Evenimente (https://www.napocanews.ro/category/evenimente-2)
- Externe (https://www.napocanews.ro/category/externe)
- General (https://www.napocanews.ro/category/eveniment)
- Lifestyle (https://www.napocanews.ro/category/lifestyle)
- Monden (https://www.napocanews.ro/category/monden)
- Politica (https://www.napocanews.ro/category/politica)
- Spiritualitate (https://www.napocanews.ro/category/spiritualitate)
- Sport (https://www.napocanews.ro/category/a-sport)
- Stirea zilei (https://www.napocanews.ro/category/stirea-zilei)

Ultimele Stiri

- Tribunal rus a dispus arestarea în lipsă a jurnalistului român Mircea Barbu, acuzat că a intrat cu trupele ucrainene în provincia rusă Kursk (https://www.napocanews.ro/2024/10/tribunal-rus-a-dispus-arestarea-in-lipsa-a-jurnalistului-roman-mircea-barbu-acuzat-ca-a-intrat-cu-trupele-ucrainene-in-provincia-rusa-kursk.html)
- Poemul Zilei de Eugen S. Cucerzan: Toamna (https://www.napocanews.ro/2024/10/poemul-zilei-de-eugen-s-cucerzan-toamna.html)
- Ilan Şor, oligarhul sovietic fugit la Moscova, a transferat peste 24 de milioane de dolari pentru a mitui moldovenii (https://www.napocanews.ro/2024/10/ilan-sor-oligarhul-sovietic-fugit-la-moscova-a-transferat-peste-24-de-milioane-de-dolari-pentru-a-mitui-moldovenii.html)
- Deşi e pustiită România are soluţii de salvare (https://www.napocanews.ro/2024/10/desi-e-pustiita-romania-are-solutii-de-salvare.html)
- Clujenii pot vedea pe site-ul Primăriei secţiile de votare din oraş pentru alegerile prezidenţiale (https://www.napocanews.ro/2024/10/clujenii-pot-vedea-pe-site-ul-primariei-sectiile-de-votare-din-oras-pentru-alegerile-prezidentiale.html)

Parteneri - R3Media.ro

Istoricul Constantin Corneanu: Mareşalul Antonescu obţinuse condiţii mai bune pentru armistiţiu. Decizia luată la 23 August 1944 reprezintă cea mai mare EROARE politico-militară, din istoria României (https://r3media.ro/istoricul-maresalul-antonescu-obtinuse-conditii-mai-bune-pentru-armistitiu-23-august-1944-cea-mai-mare-eroare-politico-militara-din-istoria-romaniei/)

Reputatul istoric Constantin Corneanu susţine că Mareşalul Ion Antonescu obţinuse condiţii mai bune pentru armistiţiu din partea sovieticilor, înainte de…
Read more » (https://r3media.ro/istoricul-maresalul-antonescu-obtinuse-conditii-mai-bune-pentru-armistitiu-23-august-1944-cea-mai-mare-eroare-politico-militara-din-istoria-romaniei/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 17-10-2024 - 23:53